

Europaweg 4
Postbus 25000
2700 LZ Zoetermeer
Telefoon (079) 323
Telefax (079) 323

Aan de voorzitter van de Tweede
Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Uw brief van	Ons kenmerk	Contactpersoon	Zoetermeer
28-6, kenmerk	HBO/AS/2001/29355		13 juli 2001
Onderwerp		Doorkiesnummer	
Vragen leden Lambrechts en Hamer			

Ter voldoening aan uw verzoek (ingezonden 27 juni, nummer 2000112760) ontvangt u hierbij, mede namens de minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, mijn antwoord op de vragen van de leden Lambrechts en Hamer over nieuwe hbo- en wo-opleidingen.

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen,

drs. L.M.L.H.A. Hermans

2000112760

Vragen van de leden Lambrechts en Hamer aan de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen over nieuwe hbo- en wo-opleidingen (ingezonden 27 juni 2001)

1

Wat betreft het bekostigde hoger beroepsonderwijs (hbo) is er voor het studiejaar 2002-2003 ten opzichte van het studiejaar 2001-2002 inderdaad sprake van een flinke toename van het aantal nieuwe opleidingen: in het Centraal Register Opleidingen Hoger Onderwijs (CROHO) zijn voor het studiejaar 2002-2003 95 nieuwe hbo-opleidingen geregistreerd tegenover 60 nieuwe opleidingen in het studiejaar 2001-2002. Een deel van de uitbreiding betreft landelijk nieuwe opleidingen en dan met name in de sector techniek. Hiermee spelen de hogescholen in op de beleidsontwikkeling om het techniekonderwijs een nieuwe impuls te geven. Het aantal van 95 opleidingen is exclusief de voortgezette (bouw)kunstopleidingen en exclusief de opleidingen in het kader van de herstructurering van het kunstonderwijs. Voor de voortgezette opleidingen geldt een afwijkende procedure (artikel 6.16 WHW) en deze geschiedt zonder tussenkomst van de ACO en de herstructurering van het kunstonderwijs betreft de omzetting van het bestaande aanbod in de nieuwe structuur.

Wat betreft het aangewezen (dat is het niet bekostigde) hbo zijn er voor het studiejaar 2001-2002 80 nieuwe opleidingen geregistreerd en 173 voor het studiejaar 2002-2003. Deze groei houdt grotendeels verband met enkele besluiten tot aanwijzing op basis van artikel 6.9 WHW van instellingen als instelling voor hoger onderwijs met ingang van het studiejaar 2002-2003. De betreffende nieuwe hogescholen hebben, zoals mocht worden verwacht, de registratieprocedure benut om hun onderwijsportefeuille te vullen.

Overigens gaat het aangehaalde artikel in de Staatscourant uitsluitend over de aanmeldingen van nieuwe opleidingen en verzoeken om goedkeuring van nevenvestigingen voor het CROHO 2002-2003 van de bekostigde hogescholen.

Ook bij het wetenschappelijk onderwijs (wo) is sprake van groei. Het gaat daar om 15 nieuwe opleidingen/instellingscombinaties, waaronder 4 nieuwe opleidingslabels (Criminologie, Hanse Law School, Moleculaire Levenswetenschappen en Bio-productmanagement), waarbij de opleiding Criminologie om formele redenen bij iedere universiteit afzonderlijk geregistreerd is, doch door de betrokken universiteiten in samenwerking verzorgd wordt.

2.

Zie voor het studiejaar 2002-2003 het antwoord op vraag 1. Welke hbo-opleidingen het in dit studiejaar betreft is aangegeven in de bijgevoegde overzichten, die tevens beschikbaar zijn op de internetpagina van OCenW (www.minocw.nl/download/excel/croho-bekost.xls en - www.minocw.nl/download/excel/croho-aangew.xls). In deze overzichten zijn ook opgenomen de goedkeuringsbesluiten inzake nevenvestigingen voor nieuwe en bestaande opleidingen. Van het eerdergenoemde aantal van 95 nieuwe opleidingen worden er 87 in de hoofdvesting gerealiseerd en 8 uitsluitend of tevens in een nevenvestiging. Daarnaast zullen met ingang van het studiejaar 2002-2003 39 bestaande opleidingen voor het eerst ook in een nevenvestiging worden aangeboden. Wat betreft het studiejaar 2001-2002 is een dergelijk overzicht thans niet beschikbaar. U ontvangt dit zo spoedig mogelijk.

Het beleid ten aanzien van nevenvestigingen (dependances) staat sinds het CROHO 2001-2002 in het teken van meer autonomie van de instellingen op basis van het programmeringskader van het HOOP 2000 (paragraaf 3.5.2). Als de hogescholen in zelfregie een goede afweging hebben gemaakt en de voorgestelde nevenvestiging tevens in overeenstemming is met de door mij gehanteerde inhoudelijke criteria inzake de inbedding in de onderwijsinfrastructuur, kunnen de hogescholen een positieve beslissing op hun verzoek verwachten.

Bij het wo zijn de volgende nieuwe opleidingen in het CROHO 2002-2003 geregistreerd:

- LEI Criminologie
- UU Fiscaal Recht
- RUG Hanse Law School
- RUG Technische Bedrijfskunde
- EUR Criminologie
- EUR Psychologie
- UM European Studies
- VU Criminologie
- KUN Moleculaire Levenswetenschappen
- TUE Installatietechnologie
- TUE Industrieel Ontwerpen
- UT Bedrijfswetenschappen
- UT Industrieel Ontwerpen
- UT Psychologie
- WUR Bio-productmanagement

Nieuwe universitaire lerarenopleidingen:

- UvA Latijn en klassieke en culturele vorming
- UT Algemene Economie
- UT Bedrijfseconomie

UT Maatschappijleer

In het wo worden alle genoemde nieuwe opleidingen verzorgd in de hoofdvestiging van de betreffende instelling.

3.

Zowel voor het CROHO 2001-2002 als voor het CROHO 2002-2003 heeft wat betreft de bekostigde hogescholen de zelfregie van en tussen de instellingen over hun voornemens voor nieuwe opleidingen en nevenvestigingen een voorname rol gespeeld. Hiermee is invulling gegeven aan artikel 6.2 van de WHW, waarin is bepaald dat de instellingen, als zij een nieuwe opleiding willen verzorgen, onderling een doelmatige taakverdeling in acht nemen. Deze zelfregie is gebaseerd op het programmeringskader van het HOOP 2000 en de naar aanleiding daarvan gemaakte bestuurlijke afspraken met de HBO-raad.

Belangrijk elementen in de zelfregie is bestuurlijk overleg (afstemmend landelijk en/of regionaal overleg) tussen de betrokken instellingen over een doelmatige taakverdeling en de eventuele uitspraak van de door het bestuur van de HBO-raad ingestelde Arbitragecommissie CROHO. Het referentiekader voor de ACO-toetsing inzake het hbo is voor beide CROHO-rondes toegesneden op het programmeringskader van het HOOP 2000. De ACO kent bij haar doelmatigheidsbeoordeling van nieuwe opleidingen grote betekenis toe aan de uitkomsten van de zelfregie van de hogescholen met inbegrip van de uitspraak van de Arbitragecommissie en toetst de voorstellen voorts op basis van de inhoudelijke criteria kwaliteit en transparantie.

Wat betreft het wo is de ACO-toetsing van de macrodoelmatigheid niet anders geweest dan in voorgaande jaren. Dat wil zeggen dat de ACO overeenkomstig de wettelijke taakstelling en het toetsingskader, zoals is neergelegd in de instellingsbeschikking van de ACO.

4.

Op 31 mei heb ik conform de wettelijke termijn de hogescholen geïnformeerd over de afwikkeling van de aanmeldingen voor het CROHO 2002-2003 voor nieuwe opleidingen inclusief mijn besluiten tot onthouding van rechten. Hierbij heb ik het oordeel van de ACO overgenomen met uitzondering van de opleiding kust- en zeestudies van het Van Hall Instituut waar de minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij heeft besloten deze opleiding, ondanks het negatieve oordeel van de ACO, toch doorgang te laten vinden. De reden hiervoor is dat de kanttekeningen van de ACO bij de actualiteit van het arbeidsmarktonderzoek in casu geen recht doen aan de feitelijke ontwikkelingen op de betreffende arbeidsmarkt en dat de arbeidsmarktbehoefte niet de enige afwegingsgrond kan zijn.

5.

Voor de beantwoording van deze vraag wil ik verwijzen naar mijn brief van 2 februari 2000, kenmerk HBO/SB/2000/3738, inzake de vaststelling van het HOOP 2000 onder het hoofdje deregulering opleidingenaanbod. Ik zie geen enkele aanleiding om wijziging te brengen in mijn standpunt zoals het daar verwoord is. De huidige ontwikkeling zie ik als natuurlijke dynamiek en als het inspelen van de instellingen op hun maatschappelijke omgeving. De vraag is in hoeverre in de komende jaren, ondermeer in verband met de voorgenomen introductie van een accreditatieorgaan, de huidige planningspraktijk aanpassing behoeft.

Wat betreft het hbo ter toelichting nog het volgende. Door de minister van LNV, de HBO-raad en mij is een evaluatieonderzoek uitgezet dat inzicht zal geven in het functioneren van het huidige planningsarrangement voor het bekostigde hbo. Deze evaluatie is in het HOOP 2000 aangekondigd en komt op korte termijn beschikbaar. Zodra ik de eindrapportage van dit onderzoek heb ontvangen, zal ik mijn beleidsstandpunt daarop bepalen en u hierover informeren.

6.

Deze ontwikkelingen passen op zichzelf in de door mij voorgestane liberalisering van het hoger onderwijs. Ik ga ervan uit dat de instellingen geen aanmeldingen van nieuwe opleidingen doen zonder dat zij zich ervan vergewist hebben dat er voor de opleiding voldoende studenten en voldoende docenten zijn. Zij zijn zelf verantwoordelijk voor het bedrijfseconomische aspect van (nieuwe) opleidingen. Wat betreft het hbo toetst de ACO in het kader van kwaliteit en transparantie expliciet of de instellingen hun voornemens voldoende hebben onderbouwd wat betreft mensen (onderwijsstaf), middelen, methodes en markt.

7.

Ik heb geen indicaties dat zulks niet het geval zou zijn. Ook de uitgebrachte ACO-oordelen wijzen daar niet op.

Zoetermeer, 13 juli 2001

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen,

(drs. L.M.L.H.A. Hermans)